

کارشناس «آتی‌نو» به پرسش‌های بیمه‌ای خوانندگان پاسخ می‌دهد

چگونگی بهره‌مندی پیک‌های موتوری از بیمه تأمین اجتماعی

حوزه کار و تأمین اجتماعی به دلیل تعدد قوانین و مقررات، دارای پیچیدگی‌ها و ظرافتی است که بسیاری از افراد و مشاغل در حوزه کارگری و کارفرمایی را درگیر خود می‌کند. یکی از ضروری‌ترین امور حمایتی در این بستر، ارائه خدمات مشاوره تخصصی است. از این رو، هفته‌نامه آتی‌نو با راه‌اندازی این صفحه، تلاش دارد تا با ارائه خدمات مشاوره، کمک کند تا شرکای اجتماعی سازمان تأمین اجتماعی بتوانند وفق قوانین و مقررات، بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های اجرایی از حقوق خود مطلع شده تا هنگام بروز مشکل یا اختلاف به راهکاری درست و دقیق دست یابند.

در خصوص طرح دارو یار این روزها در رسانه‌ها مطالبی بیان می‌شود و به نظر می‌رسد اگر کسی بیمه نباشد نمی‌تواند از این طرح استفاده کند و به ناچار باید دارو را به قیمت تمام شده خریداری کند. در این ارتباط من که راکب و مالک پیک موتوری هستم، آیا می‌توانم جهت استفاده از این طرح و سایر خدمات سازمان تأمین اجتماعی خودم را بیمه کنم؟

بله! صاحبان نمایندگی‌های پیک موتوری که به صورت مقاطعه کاری با شرکت حمل و نقل کالای تهران (پیک بادیا) در امور حمل و نقل موتوری فعالیت می‌کنند، همچنین راکبین و رانندگان خود مالک موتوری پیک‌بادیا چنانچه تحت پوشش نظام حمایتی بیمه‌ای خاص دیگری نباشند (و رابطه مزدبگیری با شرکت مذکور یا نمایندگی‌های آن در استان‌ها نداشته و صرفاً مبالغی را به عنوان حق السهم به شرکت فوق‌الذکر پرداخت می‌کنند) با معرفی شرکت حمل و نقل کالای تهران و نمایندگی آن در استان‌ها طبق شرایط زیر می‌توانند به عنوان بیمه شده توافقی، بیمه تأمین اجتماعی شوند:

۱- سن متقاضی در تاریخ ثبت معرفی‌نامه در شعبه تأمین اجتماعی باید حداکثر ۵۰ سال باشد (در صورت داشتن سن بیش از ۵۰ سال لازم است معادل سن اضافی، سابقه پرداخت حق بیمه نزد تأمین اجتماعی داشته باشد).

۲- نرخ حق بیمه ۲۷ درصد (بدون سه درصد بیمه بیکاری) است؛ لذا بیمه شده مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری نیست.

۳- متقاضیان با هر رده سنی که سابقه قبلی آنان از صفر تا پنج سال باشد میزان دستمزد مبنای کسر حق بیمه به انتخاب فرد متقاضی و بین ۱/۲ برابر حداقل تا حداکثر دستمزد مصوب شورایی عالی کار در سال مربوطه است و چنانچه سابقه متقاضی بین ۵ تا ۱۰ باشد دستمزد انتخابی در سنین مختلف بین ۱/۲ برابر حداقل تا چند برابر حداکثر دستمزد متفاوت است، اما اگر سابقه ۱۰ تا ۱۵ سال باشد، در این حالت با هر رده سنی دستمزد انتخابی بین ۱/۲ برابر حداقل تا حداکثر سه برابر حداقل دستمزد مصوب شورایی عالی کار است و در نهایت در صورت داشتن سابقه قبلی ۱۵ سال و بیشتر در هر رده سنی انتخاب دستمزد بین ۱/۲ برابر حداقل دستمزد تا حداکثر میانگین دستمزد ۳۶۰ روز آخر بیمه پردازی متقاضی خواهد بود.

۴- چنانچه طبق ضوابط مربوطه نیاز به انجام معاینات پزشکی باشد، لازم است بیمه شده قبل از بیمه پردازی با هزینه شخصی از نظر کارافتادگی کلی مورد معاینات پزشکی قرار گیرد.

۵- بیمه شده موظف است حق بیمه هر ماه را حداکثر تا آخرین ماه بعد پرداخت کند.

۶- تعهدات سازمان تأمین اجتماعی عبارت است از: انجام خدمات درمانی، تعهدات بلندمدت و کوتاه‌مدت (به استثناء غرامت دستمزد ایام بیماری).

لازم به یادآوری است سایر کارکنان که رابطه استخدامی و مزدبگیری با شرکت فوق‌الذکر و یا نمایندگی مربوطه داشته باشند کارفرما موظف است به استناد بند «الف» (ماده ۴) و (ماده ۳۹) قانون تأمین اجتماعی به عنوان بیمه شده اجباری نسبت

به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه آنها اقدام کند.

کارآفرین یک شرکت تولیدی در حوزه تولید ظروف آشپزخانه هستیم. از چه طریقی می‌توانم با استفاده از نیروی جوان کارورزی از بخشودگی حق بیمه سهم کارفرما استفاده کنم؟

طبق ماده (۷۱) قانون برنامه ششم توسعه که این قانون تا آخر سال ۱۴۰۱ تمدید شده، اگر کارفرما و یا کارآفرین بخش خصوصی و تعاونی از طریق اداره کار نسبت به جذب نیروی جوان فارغ‌التحصیل دانشگاهی با حداقل مدرک کارشناسی و کمتر ۳۵ سال سن به صورت کارورزی اقدام کند (البته به شرطی که کارورز در دو سال آخر قبل از ثبت‌نام کارورزی، سه ماه یا بیشتر از آن سابقه پرداخت حق بیمه نداشته و یا در شغلی که بابت آن شغل برای دوره کارورزی جذب کارگاه می‌شود فاقد سابقه قبلی باشد و همچنین لازم است سطح نیروی کار موجود در همان کارگاه حفظ شود، به غیر از بیمه‌شدگانی که بازنشسته یا کارافتاده و یا فوت شده باشند) از تاریخ شروع به کار کارورز، کارفرما به مدت دو سال از پرداخت حق بیمه سهم کارفرمایی او معاف خواهد بود. همچنین سقف بهره‌مندی هر کارگاه از این قانون حداکثر ۵۰ درصد نیروی کار موجود در کارگاه است و این قبیل بیمه‌شدگان مشمول سه درصد بیمه بیکاری نیستند و در نتیجه نمی‌توانند از مقرری بیمه بیکاری استفاده کنند.

شوهرم ۱۰ روز است فوت کرده است. قبلاً

بیمه اختیاری بود اما به علت عدم داشتن توان مالی دو سال است حق بیمه پرداخت نکرده، شنیده‌ام اگر بیمه شده متوفی فاقد شرایط ماده (۷۵) قانون تأمین اجتماعی باشد (یعنی در ۱۰ سال آخر حیات خود حداقل سابقه پرداخت حق بیمه یک سال را داشته باشد، مشروط بر اینکه ظرف آخرین سال حیات خود حق بیمه ۹۰ روز کار را پرداخت کرده باشد) مستمری بازماندگان برقرار نمی‌شود؛ اما با بررسی‌ای که داشتیم متوفی قبل از فوت، به صورت کلی ۲۱ سال سابقه پرداخت حق بیمه دارد. حال که او سابقه ۹۰ روز بالا را ندارد، آیا راه دیگری هست که من با دو فرزند زیر ۱۰ سال بتوانم از مستمری استفاده کنم و اگر مستمری تعلق بگیرد میزان آن چقدر است؟

اگر بیمه شده متوفی فاقد شرایط مندرج در ماده (۷۵) قانون تأمین اجتماعی باشد، به استناد «تبصره ۲ اصلاحیه بند (۳)» ماده (۸۰) قانون تأمین اجتماعی، چنانچه بیمه شده به صورت کلی حداقل ۲۰ سال سابقه قبلی پرداخت حق بیمه، قبل از تاریخ فوت را دارا باشد، بازماندگان واجد شرایط می‌توانند از مستمری بازماندگان بهره‌مند شوند. نحوه محاسبه میزان این قبیل مستمری عبارت است از: متوسط دستمزد ماهیانه بیمه شده متوفی ضرب در سنوات پرداخت حق بیمه تقسیم بر عدد ۳۰؛ البته لازم به یادآوری است چنانچه میزان مستمری استحقاقی طبق فرمول فوق‌الذکر از حداقل دستمزد کمتر باشد،

در این حالت طبق ماده (۱۱۱) قانون تأمین اجتماعی مبلغ مستمری متعلقه به حداقل دستمزد مصوب شورایی عالی کار در سال فوت متوفی تعمیم داده می‌شود. همچنین نحوه محاسبه متوسط دستمزد ماهیانه برای این قبیل مستمری بگیریان طبق تبصره ماده (۷۷) قانون تأمین اجتماعی عبارت است از: مجموع حقوق و مزایای مشمول کسر حق بیمه ظرف آخرین دو سال پرداخت حق بیمه تقسیم بر عدد ۲۴.

پدر و مادرم که هر دو بیمه شده تأمین اجتماعی بودند و ۱۵ سال سابقه پرداخت حق بیمه داشتند در اثر تصادف فوت کرده‌اند. چون پدرم برای پدر بزرگم نیز به تبعیت از خودش دفترچه بیمه تأمین اجتماعی گرفته بود با توجه به اینکه من دانشجو هستم، اولاً آیا برای پدر بزرگم نیز مستمری تعلق می‌گیرد و در این خصوص سهم من چقدر است؟

چون پدر بزرگ تحت تکفل پدرتان بود و نیز واجد شرایط دریافت مستمری بازماندگان است. ضمناً سهم هر فرزند متوفی ۲۵ درصد است اما اگر فرزند، هر دو پدر و مادر بیمه شده خود را از دست داده باشد سهم او دوبرابر یعنی ۵۰ درصد خواهد بود و سهم هر یک از والدین (مثل پدر بزرگ شما) ۲۰ درصد مستمری استحقاقی است. لازم به یادآوری است در هر حال بازماندگان از ۱۰۰ درصد مستمری متعلقه بازماندگان بهره‌مند خواهند شد.

شوهرم که بیمه شده تأمین اجتماعی بود، فوت کرده است. متوفی غیر از من همسر دائم دیگری نیز دارد. من نیز یک پسر و دختر زیر ۱۵ سال دارم، خواستم بدانم آیا به همسر دوم متوفی نیز مستمری تعلق می‌گیرد؟

سهم همسر بیمه شده متوفی ۵۰ درصد مستمری استحقاقی بیمه شده است و اگر متوفی دارای چند همسر دائم باشد، طبق تبصره بند «یک» ماده (۴۸) قانون حمایت از خانواده این سهم ۵۰ درصد به صورت مساوی بین همسران متوفی تقسیم می‌شود. همچنین سهم هر فرزند ۲۵ درصد است.

توضیحاتی در خصوص بیمه زنان خانه‌دار در نشریه ملاحظه کردم. من که ۱۷ سال سن دارم آیا می‌توانم با نرخ ۱۲ درصد بیمه زنان خانه‌دار شوم؟

بیمه زنان خانه‌دار در قالب بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد است و طبق آیین‌نامه بیمه مشاغل آزاد پذیرش در خواست متقاضیانی که در تاریخ ثبت تقاضا کمتر از ۱۸ سال سن داشته باشند مجاز نیست؛ اما در صورتی که گواهی رشد فرد کمتر از ۱۸ سال توسط مراجع قضایی صادر شود، قبول در خواست متقاضی برای بیمه زنان خانه‌دار با رعایت سایر شرایط بالامانع خواهد بود.

با نرخ ۱۲ درصد قرارداد بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد منعقد کرده و چند ماه نیز حق بیمه پرداخت کرده‌ام. آیا می‌توانم بدون

اینکه وقفه‌ای در پرداخت حق بیمه و سابقه‌ام ایجاد شود، نرخ حق بیمه را از ۱۲ درصد به ۱۸ درصد تغییر دهم؟

بله. در مواردی که بعد از انعقاد قرارداد بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، بیمه شده خواهان تغییر نرخ حق بیمه شود، شعبه تأمین اجتماعی با اخذ درخواست جدید، ضمن مختومه کردن قرارداد قبلی، قرارداد جدید را با نرخ و شرایط و تعهدات جدید و در ادامه قرارداد قبلی صادر می‌کند. البته با توجه به اینکه بر اساس نرخ ۱۲ درصد قبلی معاینات پزشکی انجام نداده‌اید، اما در صورت انتخاب مجدد نرخ ۱۸ درصد چنانچه طبق شرایط مربوطه، نیاز به انجام معاینات پزشکی داشته باشید لازم است قبل از عقد قرارداد با هزینه شخصی خود از نظر از کارافتادگی کلی مورد معاینات پزشکی قرار گیرید.

احمد فاضلی

کارشناس سازمان تأمین اجتماعی

مدتی قبل بیمه قالیبافان شدم، اما بعداً طبق گزارش بازرسی مبنی بر عدم اشتغال در این حرفه، بیمه قالیبافی من قطع شد و تقاضای بیمه مشاغل آزاد کردم که اعلام شد شرایط لازم از نظر سن و سابقه را دارا نیستم. با توجه به وضعیت بازار کار، به علت عدم اشتغال نمی‌توانم بیمه اجباری شوم، چگونه می‌توانم بیمه خودم را ادامه دهم؟

سازمان تأمین اجتماعی طی بخشنامه‌ای اعلام کرده به منظور فراهم کردن تداوم بیمه پردازی بیمه‌شدگان قالیبافی (مثل شرایط شما)، افرادی که بعد از قطع شدن بیمه قالیبافی، اگر متقاضی بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد اما فاقد شرایط سن و سابقه باشند، چنانچه آخرین سابقه پرداخت حق بیمه آنان از نوع بیمه قالیبافی بوده و انقطاع بیمه پردازی آنان تا تاریخ تقاضای جدید مشاغل آزاد بیش از یک سال نباشد، شعبه تأمین اجتماعی ضمن اخذ مجوز از اداره کل تأمین اجتماعی استان مربوطه می‌تواند بدون در نظر گرفتن شرایط سن و سابقه و با رعایت سایر شرایط نسبت به انعقاد بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد اقدام کند.

برای استفاده از بازنشستگی سخت و زیان‌آور در خواست خود را به اداره کار ارائه کرده‌ام اما درخواستم در کمیته بدوی رسیدگی به مشاغل سخت و زیان‌آور استان تأیید نشده و بعد از ابلاغ نظریه کمیته، ۱۵ روز حق اعتراض داشتم تا موضوع در کمیته تجدید نظر مورد رسیدگی قرار گیرد، اما به علت مشکلات و فراموشی نتوانستم در موعد مقرر به رأی کمیته بدوی اعتراض کنم. با توجه به اینکه عمیقاً به رأی کمیته بدوی معترض هستم از چه طریقی می‌توانم این موضوع را اثبات کنم؟

اگر رأی کمیته بدوی رسیدگی به تقاضاهای بازنشستگی سخت و زیان‌آور ظرف ۱۵ روز مورد اعتراض متقاضی قرار نگیرد، به استناد قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی، افراد داخل کشور از تاریخ ابلاغ رأی بدوی به مدت سه ماه و افراد خارج از کشور تا شش ماه می‌توانند موضوع را در دیوان عدالت اداری جهت رسیدگی مطرح کنند.

اتحادیه آنلاین
ATIYE ONLINE NEWS AGENCY

atiyeonline.ir

رسانه جامع حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

